

La terminologia gramatical

4/V/1977

Paradoxalment, una de les coses que n'hi ha que retenen als estudis i treballs sobre qüestions de gramàtica i de llenguatge és justament l'ús de la terminologia gramatical. Sembla que hi hagi com una mena d'aversió contra aquesta terminologia, com si fos merament un element de complicació, més apte a enfosquir les coses que no pas a aclarir-les i explicar-les. I fins i tot no és rar el cas dels qui es gloriïgen d'escriure correctament una determinada llengua —el castellà, per exemple— amb un desconeixement total de la terminologia i, per tant, de les normes gramaticals, guiats únicament per la pràctica. Admetent —que és molt admetre— que en alguns casos sigui veritat, aquest fet no s'esdevé en català, en què difícilment la pràctica és prou intensa per a estalviar aquell coneixement.

En els nostres comentaris, que intentem adreçar a un públic com més ampli millor, no creiem pas que es pugui dir que abusem de la terminologia. Però no sabriem pas tractar els temes que ens pertoquen sense parlar tard o d'hora de noms i adjectius; de verbs i adverbis, de conjuncions i preposicions, de prefixos i sufixos, de complements directes i indirectes... No sabriem pas explicar que en dues frases com He visitat la meva amiga i He telefonat a la meva amiga, a la segona figura la paraula a que fóra incorrecta a la primera, sinó dient perquè en el primer cas es tracta d'un complement directe i en el segon d'un complement indirecte. I si diem que aquesta a és una preposició no creiem que la claredat de la nostra explicació en resulti perjudicada.

Però és un fet que la prevenció contra la terminologia gramatical representa, per a molta gent, un obstacle insuperable per a l'aprenentatge del correcte ús —especialment escrit— de la llengua. N'hi ha, per exemple, que s'estavellen en l'estudi de l'accent gràfic perquè diuen que confonen sempre el greu amb l'agut. Qui aprèn a conduir —a guiar, com en deïem abans— s'ha de familiaritzar amb tota una sèrie de mots terminològics que, en molts casos, desconeixia fins aleshores, i no sembla que això sigui cap obstacle per a l'obtenció del cobejat permís. La terminologia gramatical no és pas més enrevessada ni difícil que la de la mecànica de l'automòbil i els signes convencionals del codi de circulació. Existeix, simplement, un prejudici sense fonament, que cal intentar destruir.

ALBERT JANE